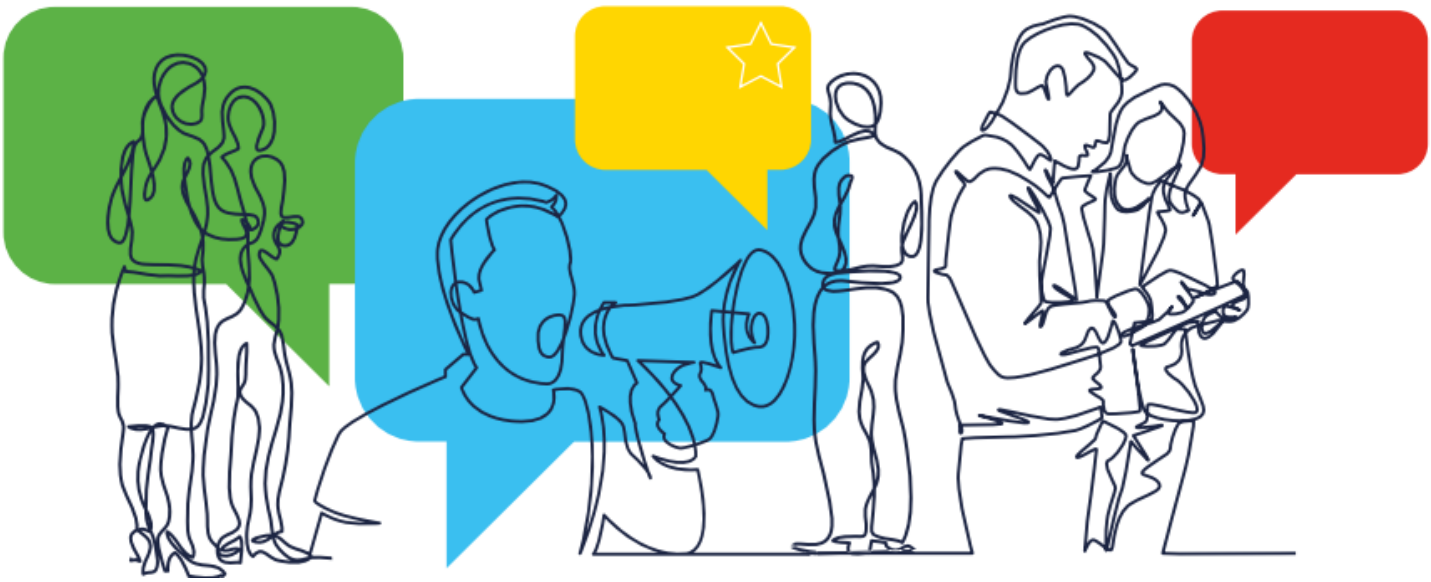
SUCCESS STORY

EUROPOS PILIEČIŲ INICIATYVOS FORUMAS

Iniciatyva „Sanglaudos politika, skirta regionų lygiateisiškumui ir regionų kultū rai išsaugoti“

LEARN - DISCUSS - CONNECT - SEEK ADVICE

Apie iniciatyvą „Sanglaudos politika, skirta regionų lygiateisiškumui ir regionų kultūrai išsaugoti“

„Sanglaudos politika, skirta regionų lygiateisiškumui ir regionų kultūrai išsaugoti“ – vienuoliktoji Europos piliečių iniciatyva (EPI), sėkmingai sulauksi reikiamos paramos. Šia iniciatyva siekiama, kad ES sanglaudos politika:

- užtikrintų lygiavertes sąlygas tiems regionams, kurių nacionaliniai, etniniai, kultūriniai, religiniai ar kalbiniai ypatumai skiriasi nuo aplinkinių regionų;
- užtikrintų lygias galimybes šiems regionams naudotis įvairiais ES fondais;
- užtikrintų jų ypatumų išsaugojimą bei tinkamą jų ekonominę plėtrą, užkirstų kelią ekonominiam atsilikimui ir išlaikytų ekonominę, socialinę bei teritorinę sanglaudą, kad ES vystymasis būtų tvarus ir būtų išsaugota jos kultūrų įvairovė.

Pasirengimas iniciatyvai prasidėjo dar 2011 m., net prieš įsigaliojant pirmajam Europos piliečių iniciatyvos reglamentui. Kampanijos metu organizatoriai sutelkė bendruomenes visoje Europoje ir galiausiai surinko daugiau nei milijoną patikrintų parašų.

Komisijai iš pradžių 2013 m. atsisakius užregistruoti šią iniciatyvą, ji galų gale kvalifikuotai užregistruota **2019 m. gegužės 7 d.** Ši iniciatyva užregistruota, nes ja siekiama, kad Komisija pateikt ų pasiūlymų dėl teisės aktų, kuriais nustatomi struktūrinių fondų uždaviniai, prioritetiniai tikslai ir są ranga, jei finansuotinais veiksmais stiprinama Sąjungos ekonominė, socialinė ir teritorinė sanglauda.

Ši iniciatyva, palyginti su kitomis sėkmingomis iniciatyvomis, pradėta įgyvendinti lėčiau. Siekiant atsižvelgti į COVID-19 pandemijos poveikį kampanijai, parašų rinkimo laikotarpis buvo pratęstas vieniems metams iki 2021 m. balandžio 4 d. (pagal Reglamentą (ES) 2020/1042, Sprendimą C(2020) 9226 ir Sprendimą C(2021) 1121). Nepaisant šių kliūčių, vykdant iniciatyvą pasiektas puikus rezultatas – surinktas **1 269 351 po patikrinimo galiojančiu patvirtintas pritarimo pareiškimas.** Minimalios ribos buvo pasiektos **aštuoniose valstybėse narėse**.

Galiojanti iniciatyva oficialiai pateikta Europos Komisijai nagrinėti **2025 m. kovo 4 d.** (pranešimas spaudai). Komisija pateikė atsakymą **2025 m. rugsėjo 3 d.** paskelbdama komunikatą, kuriame išdė stė savo poziciją.

Atsisakyta registruoti

2013 07 26

Iniciatyva užregistruota

2019 05 07

Parašų rinkimo laikotarpio pradžia

2019 05 07

Parašų rinkimo laikotarpio pabaiga

2021 05 07

Įskaitant pratęsimą dėl COVID-19 pandemijos

Iniciatyva pateikta Europos Komisijai

2025 03 04

Europos Komisija pateikė atsakymą dėl iniciatyvos

2025 09 03

Idėjos ir patarimai būsimiems organizatoriams

Toliau pateikiami keli esminiai iniciatyvos „Sanglaudos politika, skirta regionų lygiateisiškumui ir regionų kultūrai išsaugoti“ organizatorių patarimai, kaip užtikrinti, kad jūsų kampanija būtų sė kminga.

Apgalvotai rinkitės savo organizatorių grupės narius

Geriausia, kad kiekvienas narys būtų pagrindinis kampanijos koordinatorius savo šalyje ar regione.

Pirmiausia pasitelkite savanorius

Prieš samdydami profesionalius darbuotojus, įtraukite entuziastingus aktyvistus, o trūkstamas pajė gas pasitelkite tik prireikus.

Mąstykite plačiau, ne tik apie teisės aktus

Europos piliečių iniciatyva ne visada gali tiesiogiai paskatinti priimti naujus teisės aktus, tačiau ji gali didinti informuotumą, padėti įtraukti į ES darbotvarkę klausimus, kuriems skiriama nepakankamai dė mesio, ir kurti ilgalaikius tinklus.

Pritaikykite savo žinutes

Naudokite autentišką, vietos lygmeniu įtaigų turinį, kurį perteiktų gerbiami asmenys, užuot pasikliovę šabloniškomis žinutėmis.

Būkite atkaklūs

Tam, kad pasisektų, reikia būti atspariems, kai kyla teisinių, politinių ar praktinių iššūkių. Pasinaudokite Europos piliečių iniciatyvos forumo organizuojamais internetiniais seminarais ir praktiniais seminarais, kad pasimokytumėte iš patyrusių organizatorių ir pasirengtumėte galimoms kliūtims.

Daugiau informacijos apie šią iniciatyvą rasite vieno iš jos organizatorių Attila’os Dabis’o tinklaraščio įraše.*(https://citizens-initiative-forum.europa.eu/citizens-experiences/blogs/ingredients-success-think-strategically-tailor-your-*

messages-and-be_lt)

Šios iniciatyvos strategija

Pasirengimas

„Kadangi buvome viena iš pirmųjų Europos piliečių iniciatyvų, neturėjome jokių praktinių pavyzdžių, iš kurių būtume galėję pasisemti įkvėpimo“, – iniciatyvos „Sanglaudos politika, skirta regionų lygiateisiškumui ir regionų kultūrai išsaugoti“ organizatorius

Iniciatyvos organizatoriai pasirengimą pradėjo 2011 m., dar prieš įsigaliojant pirmajam Europos pilieč ių iniciatyvos reglamentui. Šio pasirengimo laikotarpiu organizatoriai turėjo nusistatę aiškius tikslus ir dėmesį skyrė tam, kad kruopščiai parengtų savo iniciatyvą. Organizatoriams buvo ypač svarbu, kad iniciatyva būtų suderinta su ES sutartimis ir kad ja būtų atsižvelgta į tautiniuose regionuose gyvenan čių bendruomenių nusiskundimus. Be to, organizatoriai aktyviai bendradarbiavo su ES teisės ekspertais siekdami užtikrinti, kad Komisija negalėtų atmesti pasiūlymo dėl kompetencijos trūkumo.

„Taip pat siekėme suformuluoti savo tikslus taip, kad jie būtų aktualūs bendruomenėms visoje Europoje, nepriklausomai nuo jų santykinio ekonominės plėtros lygio“, – iniciatyvos „Sanglaudos politika, skirta regionų lygiateisiškumui ir regionų kultūrai išsaugoti“ organizatorius

Iniciatyvos „Sanglaudos politika, skirta regionų lygiateisiškumui ir regionų kultūrai išsaugoti“ pasirengimo etapas nebuvo lengvas, nes 2013 m. liepos 26 d. Europos Komisija atmetė pirmąjį prašymą ją užregistruoti. Atmetimas buvo grindžiamas tuo, kad iniciatyvos reikalavimai nepateko į Komisijos įgaliojimus teikti ES teisės aktų pasiūlymus. Šis Komisijos sprendimas buvo apskųstas Teisingumo Teismui, o šis patvirtino dalinę pasiūlymo registraciją (žr. pranešimą spaudai). Todėl oficialiai užregistruoti iniciatyvai prireikė kelerių metų ir galiausia tai įvyko 2019 m. balandžio 7 d.

Kad ši Europos piliečių iniciatyva būtų sėkminga, buvo labai svarbu **sukurti partnerių ir savanorių tinklą**. Šią iniciatyvą parėmė 20 organizacijų ir 60 savivaldybių. Organizatoriai taip pat sulaukė kelių

skėtinių organizacijų, tokių kaip Europos tautinių mažumų federacinė sąjunga (Federal Union of European Nationalities, FUEN), Europos laisvasis aljansas (EFA) ir Europos kalbų lygybės tinklas (ELEN), paramos.

Įgyvendinant šią iniciatyvą buvo labai svarbu **užtikrinti dalyvavimą internete**, nes parašai buvo renkami per COVID-19 pandemiją ir renginiuose fiziškai dalyvauti buvo neįmanoma. Organizatoriai sukūrė daugiakalbę interneto svetainę, kurioje buvo pateikta bendroji informacija apie iniciatyvą, jos reikalavimus ir išteklius. Organizatoriai taip pat aktyviai dalyvavo socialiniuose tinkluose „Facebook“ (8 400 sekėjų), „Instagram“ (345 sekėjai) ir „X“ (anksčiau – „Twitter“) (649 sekėjai).

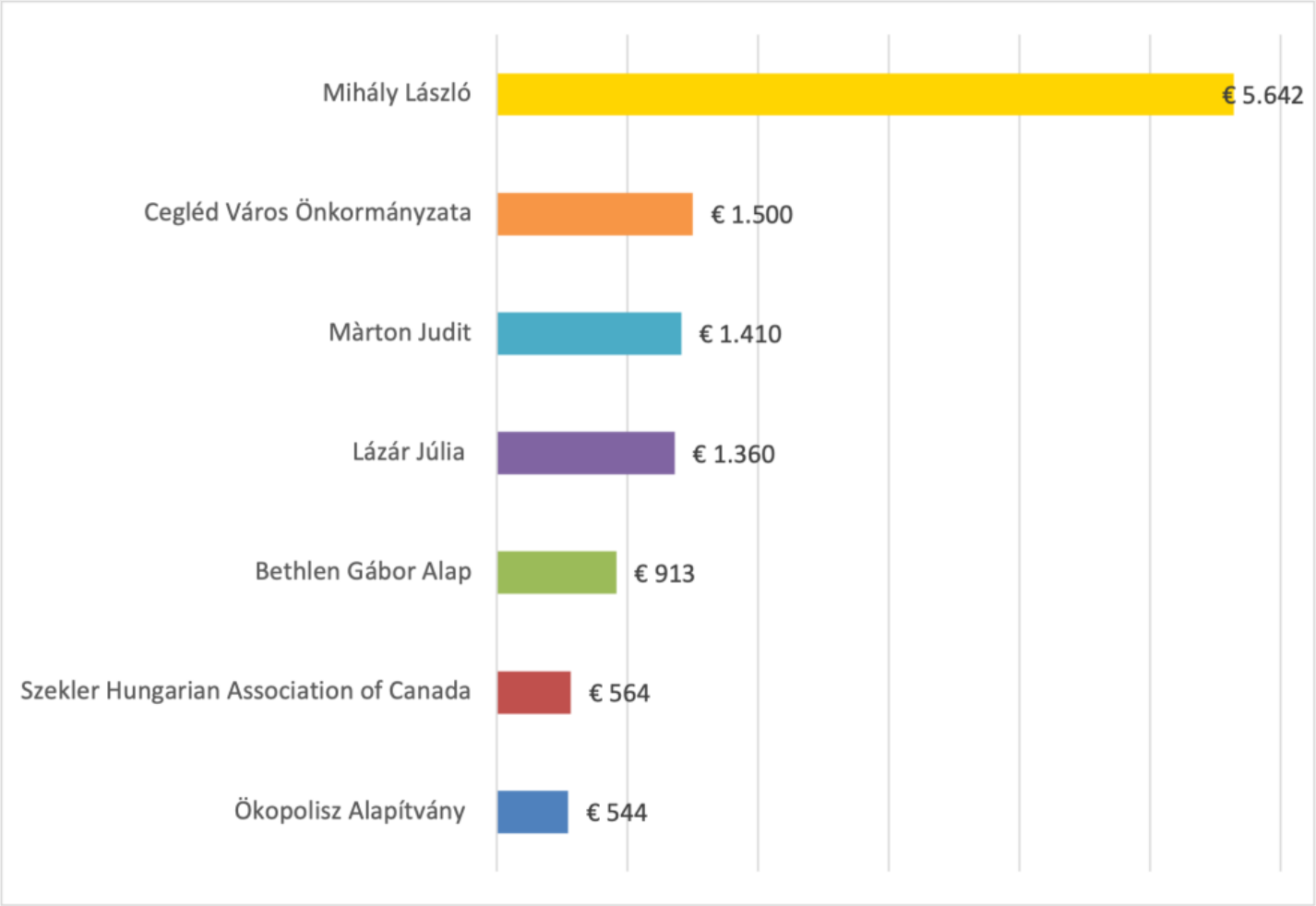
Pastaba

Jei Europos piliečių iniciatyva užregistruota po 2020 m. sausio 1 d., organizatoriai turi pradėti rinkti parašus ne vėliau kaip per šešis mėnesius nuo registracijos dienos, tad laiko pasiruošti yra. Prieš šį pakeitimą rengiant iniciatyvas rinkti parašus tekdavo iš karto po to, kai jas užregistruodavo Europos Komisija.

Lėšų rinkimas ir ištekliai

Iš viso iniciatyvos „Sanglaudos politika, skirta regionų lygiateisiškumui ir regionų kultūrai išsaugoti“ organizatoriai surinko 11 933 EUR paramos ir lėšų.

Finansavimo šaltiniai (EUR)

Pastaba. Daugiau informacijos apie šiai iniciatyvai teikiamą paramą ir finansavimą galima rasti specialiame Komisijos tinklalapyje. Reikia pranešti tik apie įnašus, kurių suma vienam rėmėjui yra apie 500 EUR.

Kampanijos strategija ir parašų rinkimo planas

Organizatoriai išskyrė Vengriją kaip vieną iš pagrindinių šalių, kuriose reikėtų rinkti parašus, dėl jos didelio istoriškai susiformavusio jautrumo tautinių mažumų gyvenamų regionų padėčiai. Be to, organizatoriai nustatė atitinkamus tautinius regionus visoje Europos Sąjungoje, kurie galėtų padėti organizatoriams viršyti reikiamą parašų skaičių jų atitinkamose valstybėse narėse ir taip užtikrinti, kad pakankamas pritarimas būtų pasiektas mažiausiai septyniose šalyse. Tarp jų buvo, pavyzdžiui, Katalonija ir Baskų kraštas Ispanijoje, Flandrija Belgijoje, airiakalbių regionas Airijoje ir Sėkejų kraštas Rumunijoje.

„Mūsų patirtis parodė, kad kai tinkamos žinutės yra parengiamos kartu su vietos partneriais ir jas skleidžia gerbiami vietos veikėjai – politikai, įžymybės, nuomonės formuotojai – socialiniai tinklai gali smarkiai padidinti parašų skaičių“, – iniciatyvos „Sanglaudos politika, skirta regionų lygiateisiškumui ir regionų kultūrai išsaugoti“ organizatorius

Ši kampanija buvo vykdoma kaip keletas atskirų **mažų kampanijų, pritaikytų prie vietos aplinkybių**. Organizatoriai įsitikino, kaip svarbu buvo mokėti pasakoti ir turėti tarpasmeninių įgūdžių. Norint paskatinti žmones imtis veiksmų, vien faktų ir skaičių nepakako. Todėl organizatoriai turėjo perteikti savo žinutę taip, kad ji emociškai paveiktų auditoriją iš įvairios kultūrinės, socialinės ir politinės aplinkos. Tai reiškė, kad vietos kalbomis reikėjo kurti autentiškas istorijas, su kuriomis žmonės galėtų tapatintis ir kurios atspindėtų tikrą gyvenimą bei sunkumus, paskatinusius šią iniciatyvą.

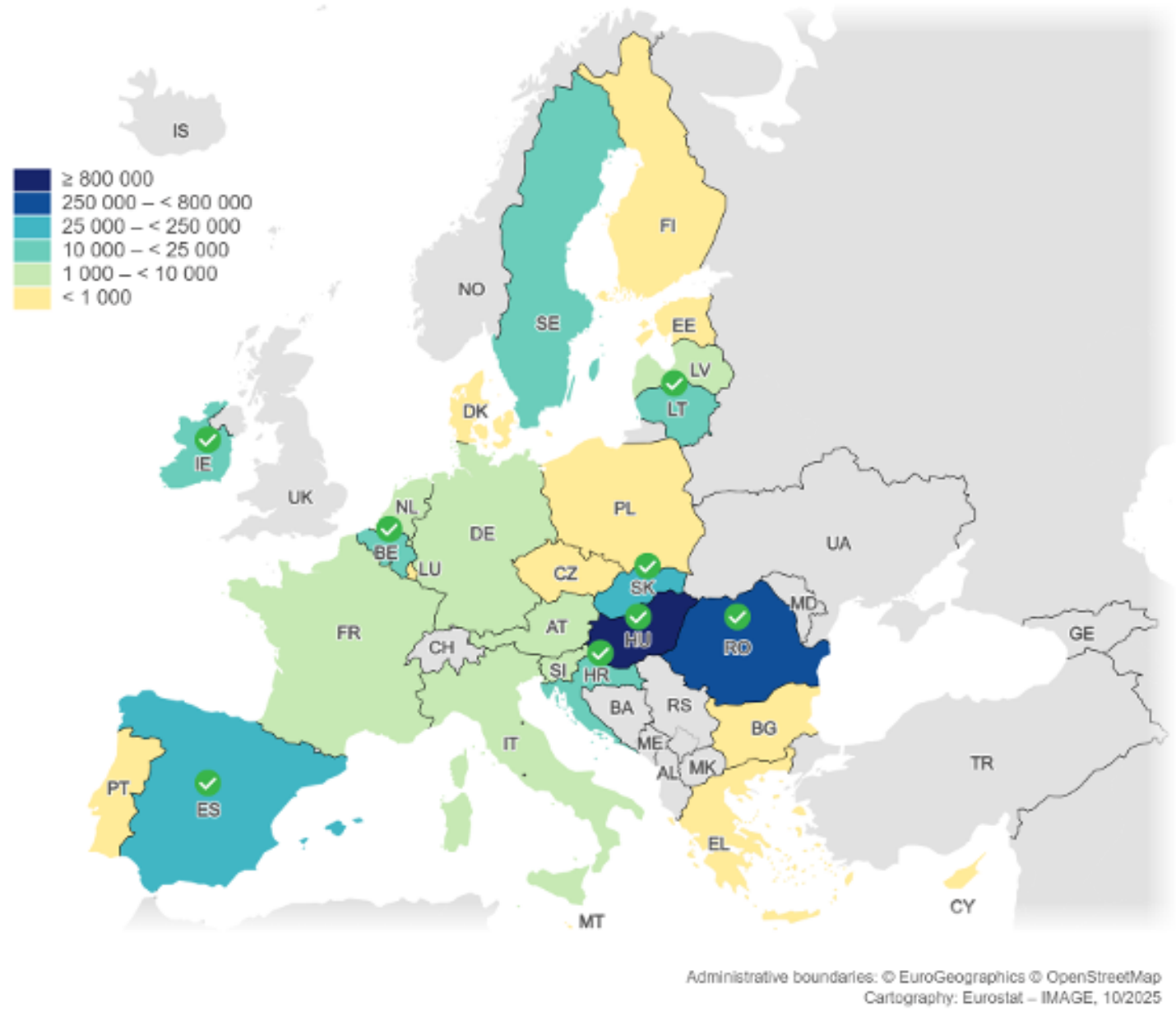
Organizatoriai taip pat suprato, kad empatija ir gyvenimiška patirtimi paremti pasakojimai gali perteikti žmogaus emocijų atspalvius. Žmonių įžvalgos buvo itin svarbios atskleidžiant gilesnius motyvacinius sluoksnius, skatinančius pasirašyti Europos piliečių iniciatyvą. Informacijos pertekliaus amžiuje žmonės dažnai jaučiasi užversti informacija arba atsiriboja. Gerai parengtos, autentiškos istorijos padėjo išsiskirti iš informacinio triukšmo, paskatino žmones sustoti, susimąstyti ir galiausiai apsispręsti palaikyti iniciatyvą. Ši patirtis parodė, kad pasakojimas buvo ne tik komunikacijos priemonė, tai buvo kampanijos varomoji jėga.

Parašų rinkimo ir tikrinimo procesas

Iniciatyvos „Sanglaudos politika, skirta regionų lygiateisiškumui ir regionų kultūrai išsaugoti“ organizatoriai pasinaudojo **centrine internetine parašų rinkimo sistema**. Organizatoriai naudojosi savo partnerių ir savanorių tinklu, kad išlaikytų kampanijos pagreitį ir toliau ją viešintų visą parašų rinkimo laikotarpį.

Parašų rinkimas **baigtas 2021 m. balandžio 7 d.** Pratęsus parašų rinkimo laikotarpį, iniciatyvai galiausiai pavyko surinkti 1 418 659 parašus 27 ES valstybėse narėse. Oficialaus tikrinimo proceso metu nacionalinės valdžios institucijos patvirtino galutinį **parašų** skaičių, kuris buvo **1 269 351**. Būtinos ribos pasiektos **aštuoniose valstybėse narėse**.

Iniciatyvai „Sanglaudos politika, skirta regionų lygiateisiškumui ir regionų kultūrai išsaugoti“ surinktų pritarimo pareiškimų skaičius pagal valstybes nares

Cohesion Policy for the Equality of the Regions and Sustainability of Regional Cultures reached the minimum thresholds in eight Member States. Source: European Citizens' Initiative website, 2025.

Žemėlapyje varnele pažymėtos tos ES valstybės narės, kuriose sėkmingai surinktas **minimalus parašų skaičius**, reikalingas iniciatyvai paremti. Iniciatyva „Sanglaudos politika, skirta regionų lygiateisiškumui ir regionų kultūrai išsaugoti“ pasiekė minimalias ribas **aštuoniose valstybėse narė**

se. Išsamią lentelę su pritarimo pareiškimais galima rasti specialiame Komisijos tinklalapyje.

Patvirtinus parašus, organizatoriai strategiškai atidėjo iniciatyvos pateikimą Europos Komisijai, nes laukė, kol darbą pradės naujos kadencijos Europos Parlamentas ir Komisija, iš kurių jie tikėjosi palankesnio vertinimo. Iniciatyva oficialiai pateikta Komisijai **2025 m. kovo 4 d.** ir pradėtas šešių mė nesių tikrinimo laikotarpis.

Pastaba

Jei iniciatyvos užregistruotos po 2020 m. sausio 1 d., organizatoriai privalo pateikti savo iniciatyvą Komisijai per 3 mėnesius nuo tos dienos, kai iš valstybės narės valdžios institucijų gavo paskutinį patikros sertifikatą, kuriame nurodytas galiojančių parašų skaičius kiekvienoje šalyje. Iki šio pakeitimo pateikimo terminas nebuvo nustatytas.

Prieš pateikdami iniciatyvą Komisijai, organizatoriai sutelkė dėmesį į mažiau matomą ir labiau diplomatinį Europos piliečių iniciatyvos proceso etapą. Tai buvo neoficialūs susitikimai su Europos Komisijos nariais ir Europos Parlamento nariais.

Šios iniciatyvos poveikis

Oficialus pateikimas ir susitikimai su Komisija

2025 m. kovo 4 d. oficialiai pateikus iniciatyvą, 2025 m. kovo 25 d. jos organizatoriai susitiko su **už sanglaudą ir reformas atsakingu vykdomuoju Komisijos pirmininko pavaduotoju Raffaele Fitto** (žr. nuotraukas).

Visit of representatives of the European Citizens' Initiative "Cohesion policy for the equality of the regions and sustainability of the regional cultures" to the European Commission

(© Europos Sąjunga, 2025)

Viešasis klausymas Europos Parlamente

2025 m. birželio 25 d. Europos Parlamentas surengė **viešąjį klausymą** dėl iniciatyvos „Sanglaudos politika, skirta regionų lygiateisiškumui ir regionų kultūrai išsaugoti“ (įrašas). Organizatoriai pristatė iniciatyvos tikslus ir diskutavo su **Europos Parlamento nariais** (EP klausymo svarbiausios ištraukos).

Diskusijos Europos Parlamento plenariniame posėdyje

2025 m. liepos 10 d. dėl iniciatyvos buvo diskutuojama Europos Parlamento plenariniame posėdyje (įrašas).

Oficialus Europos Komisijos atsakymas

2025 m. rugsėjo 3 d. Europos Komisija paskelbė komunikatą, kuriame pateikė savo atsakymą į šią iniciatyvą. Komunikate įvertintas kiekvieno iniciatyvos pasiūlymo, kaip tai apibrėžta sprendime dėl registracijos, pagrįstumas (pranešimas spaudai).

Komisija dar kartą patvirtino savo įsipareigojimą užtikrinti nediskriminacinę galimybę gauti Sąjungos finansavimą ir užtikrinti vienodą požiūrį įgyvendinant sanglaudos politiką. Tačiau Komisija pabrėžė, kad ji neturi kompetencijos apibrėžti ar pripažinti tautinius regionus arba pakeisti nacionalines administracines ribas. Ji taip pat nurodė, kad nereikia jokių papildomų teisės aktų pakeitimų, nes dabartinėmis Sutartimis ir teisine sistema jau užtikrinama pakankama tautinių mažumų apsauga. Be to, yra daug galimybių teikti paramą siekiant išplėsti Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 174 straipsnyje pateiktą regionų sąrašą, nes nepalankią regionų padėtį lemia visų pirma struktūriniai ir ekonominiai veiksniai, o ne kultūriniai ar kalbiniai ypatumai.

Be to, Komisija pasiūlė sustiprinti ir modernizuoti sanglaudos ir augimo politiką pagal būsimą 2028–2034 m. daugiametę finansinę programą. Šia programa siekiama užtikrinti, kad valstybės narės įdiegtų tinkamus mechanizmus, kurie garantuotų, kad nacionalinės ir regioninės partnerystės planuose būtų laikomasi Pagrindinių teisių chartijos ir teisinės valstybės principo. Komisija aiškiai nurodė, kad jei šios sąlygos nebus įvykdytos, atitinkami mokėjimai bus sustabdyti.

Kas padėjo šiai iniciatyvai sėkmingai surinkti parašus?

Strateginiai pasirengimai

Iniciatyvos tikslai buvo suformuluoti taip, kad būtų aktualūs tiek suinteresuotoms bendruomenėms, tiek platesnei Europos visuomenei. Specialiai pritaikytos žinutės gimtosiomis kalbomis, skleistos patikimų vietos veikėjų, padėjo suteikti pagreitį.

Dėmesys internetinių kampanijų metodams

Prasidėjus COVID-19 pandemijai, kampanija greitai prisitaikė. Daugiau nei 80 proc. parašų buvo surinkta skaitmeniniu būdu, naudojantis Komisijos interneto platforma. Taip buvo užtikrintas platus

pasiekiamumas ir kartu išlaikytas duomenų saugumas.

Atkaklumas

Nepaisant skepticizmo, teisinių iššūkių ir pandemijos sukeltų sunkumų, organizatoriai išliko tvirti. Jų ryžtas pasirodė esąs nepaprastai svarbus, nes padėjo įveikti kliūtis ir galiausiai pasiekti sėkmei būtinas ribas.

Papildoma informacija

Papildomos informacijos apie iniciatyvą „Sanglaudos politika, skirta regionų lygiateisiškumui ir regionų kultūrai išsaugoti“ galima rasti specialiame Komisijos tinklalapyje. Daugiau informacijos apie tolesnius su iniciatyva susijusius veiksmus rasite šiame Komisijos puslapyje.